

OTORINOLARINGOLOGIJA

Ivica Donkić Pavičić

Pretpostavlja se da su u Staroj bolnici pokraj Arene iz 1875. i u Novoj, na Miho- vilovom brdu iz 1896, otorinolaringološ- ku pomoć bolesnicima pružali udruženo internisti i opći kirurzi do 1947. godine. U operacijskih protokolima nalazimo da su radene traheotomije i mastoidektomi- je. Vjerojatno su neki bolesnici do 1918. upućivani zbog otorinolaringološke pato- logije u Graz, a kasnije i u Trst, zavisno o ozbiljnosti slučajeva. Takvo je zdravstveno stanje u Puli potrajalo za vrijeme Drugog svjetskog rata i poraća, do 1947.

Odlaskom Angloamerikanaca iz Pule 15. rujna 1947. otišli su i talijanski liječnici, zajedno s dijelom medicinskog osoblja. Ministarstvo narodnog zdravlja iz Zagne- ba uputilo je 19. rujna 1947. u Pulu ekipu

liječnika i medicinskog osoblja a među njima se nalazio i prim. dr. Zlatko Pfeffe- rer, šef ORL odjela iz Vinogradske bolni- ce u Zagrebu, koji je trebao organizirati rad ORL odjela. On pak nakon nekoliko mjeseci napušta Pulu, navodno zbog ne- dostatka osoblja i instrumenata pa se rad na ORL odjelu uspostavlja tek dolaskom dr. Stjepana Gračanina 1. veljače 1949. Na drugom katu nekadašnjeg staračkog doma (Kuće milosrđa), prepuštenog Bolnici 1925, smjestio se ORL odjel s 32 kreveta uz medicinsku sestru, instrumentarku i 4 bolničara. Opseg operativnih zahvata obuhvaća praktički područje cijele stru- ke, a šef objavljuje i znanstvene radove. Odlaskom dr. Gračanina 6. srpnja 1954. privremeno i honorarno Odjel vodi ppuk.

Djelatnici Otorinolaringolo- gije 2003. godine na dan oproštaja sa starim odjelom.

dr. Zlatko Slišković, do dolaska dr. Gjura Murra koji preuzima Odjel 6. prosinca 1954. i vodi ga do umirovljenja 1988. Dr. Murr stvara Odjel ravan klinici i po opsegu operativnih zahvata i po stručnom i znanstvenom radu. U svojoj karijeri stekao je doktorat znanosti i docenturu na Medicinskom fakultetu u Zagrebu, a postao je redoviti profesor otorinolaringologije na Medicinskom fakultetu u Rijeci. Dr. Murr umro je na jesen 2005. u Puli a pokopan je na starom groblju Sv. Roka u Petrinji. Od 1988. do 2005. Odjel vodi prim. dr. Franjo Kostelić, a od 25. svibnja 2005. do danas mr. sc. dr. Ivica Pavičić Donkić.

Ono što odudara od stručnog i znanstvenog rada na Odjelu su smještajne prilike. Uzaludno je dr. Murr negodovao da je zaobiđen u obećanjima novih prostora za Polikliniku, podrum zgrade gdje je Odjel smješten, jer sve je ostalo po starom (80-ih godina piše da će to možda riješiti neke buduće generacije). Dr. Kostelić 90-ih navodi da su "smještajne prilike Odjela i Poliklinike neuvjetne, zgrade su stare, dotrajale, djeluju ružno... dva nužnika za trideset i jednog bolesnika, nema dnevnog boravka, neodgovarajući smještaj liječnika u jednoj prostoriji...". I on se nada skorom premještanju Odjela u napuštenu bivšu Vojnu bolnicu. Uvidjevši da premještanjem u Vojnu bolnicu ne bi primjereno riješili smještaj Odjela, odustalo se od te zamisli. Novi je plan da se ORL i Očni odjel premjeste na drugi kat Rodilišta, mjesto koje je napustila Urologija uz izmještanje Ginekologije. Odlučnošću ravnatelja bolnice prim. dr. Lema Jerina i uz suglasnost rukovoditelja Ginekologije mr. sc. dr. Davora Zoričića, plan je ostvaren. Prostori se uređuju kao i operacijski blok te je napokon došao veliki dan za naš Odjel.

U prisutnosti ministra zdravstva dr. Andre Vlahušića i istarskog župana Ivana Jakovčića 6. listopada 2003. svečano je otvoren novi Odjel s operacijskim blokom. Poliklinika je pak smještena u bivše prostore ljekarne, u novoj zagradi gdje je i Hitna pomoć. Kod preseljenja nismo imali što nositi, osobito ne od opreme: 2 stara operacijska mikroskopa, stari elektrokauter i bušilicu, audiometar i timpanometar.

Odjel koji prema odluci Ministarstva zdravstva sada ima 20 otorinolaringoloških i 3 maksilofacijalna kreveta, smješten je u 9 soba, 5 trokrevetnih i 4 dvokrevetne sa sanitarnim čvorovima, a dvije sobe za poluintenzivnu njegu imaju i sproveden kisik. Dječje sobe su posebno uređene. Na Odjelu je sestrinska soba, previjalište, a odvojeno od Odjela priručna kuhinja, liječničke sobe, soba rukovoditelja i glavne sestre. Na međukatu smješten je operacijski blok. Tu nalazimo u nizu: sobu za pripremu, sobu za buđenje, operacijsku salu s propusnikom, sobu za odmor osoblja, sobu za instrumentarke i prostor za stručni kolegij. U prizemlju zgrade kod glavnog ulaza smještena je odjelna ambulanta za hitni prijem, opća ORL ambulanta 02 za konzilijarne preglede i kontrolu operiranih bolesnika, čekaonica i administrator Odjela, operacijska dvorana za hitne ambulante zahvate i naručene ambulante operacije. Poliklinika ima prijemni dio, veliku čekaonicu, opću ORL ambulantu 01, ambulantu za maksilofacijalnu kirurgiju, dvije logopedске ambulante, kabinet za audiologiju i posebno kabinet za vestibulologiju. Dolaskom u nove prostore nabavljena je nova oprema. Ravnatelj prim. Jerin, više puta je istaknuo da se svi odjeli bolnice moraju ravnomjerno razvijati da bi bolnica u cjelini bila kvalitetna i da bi mogla ispuniti svoj osnovni zadatak, što kvalitetnije zbrinjavati zdravlje žitelja Istarskog poluotoka.

Operacijska sala sada ima centralne plinove, novi anesteziološki aparat i po prvi put imamo operacijsku stropnu lampu. Nabavljen je novi kirurških stol Jupiter tvrtke Trumpf, novi veliki sterilizator, novi Martinov elektrokauter, nova Aesculapova bušilica i najnoviji operacijski mikroskop firme Zeiss s video opremom. U sali imamo i nove aspiratere te je obnovljen instrumentarij. I operacijska sala u prizemlju opremljena je novim operacijskim stolom Merkur, novom operacijskom stropnom lampom, novim manjim sterilizatorom, elektrokauterom, aspiraterom, hladnim svjetlom i zubarskom stolicom. U ORL poliklinici nabavljen je novi audiometer povezan kompjutorom, novi timpanometar,

a slijedi nabavka i novog elektronistagmografa. Sve ambulante i liječničke sobe imaju kompjutore. Posebno bih izdvojio nabavku instrumentarija za maksilofacijlnu kirurgiju i stomatološkog instrumentarija s mobilnim stomatološkim aparatom. Prostore za osoblje i za bolesnike, zahvaljujući glavnoj sestri Djelatnosti višoj med. sestri Vesni Zenzerović, putem donacija su oplemenjeni novim namještajem, televizorom za bolesnike i drugim potrebštinama.

Osim brige za nove prostore i opremu nije se zaboravilo na ulaganje u ljude i struku. Posebno se osjećao nedostatak rješavanja problematike traume i tumora čeljusti, a odlaskom oralnih kirurga u privatnike nikako nismo uspijevali taj problem riješiti. Bolesnici su nam odlazili u Rijeku. Odlučili smo promijeniti sistematizaciju i zamijeniti mjesto oralnog za maksilofacijalnog kirurga. Slijedio je primitak dr. Branka Zupičića 1999, koji je specijalizirao maksilofacijalnu kirurgiju 2005, pa sada područje maksilofacijalne i oralne kirurgije rješavamo na našem Odjelu. Još ranije, odlaskom 1994. dvojice otologa s Odjela, dr. Aljoše Krese i dr. Borisa Mundara, primili smo na specijalizaciju 1995. dr. Ines Lukež-Perković i dr. Robetra Rudelića, koji su završili specijalizacije 2000. godine. Zbog ukazane potrebe za poboljšanjem rada iz područja

audiologije upućena je početkom 2006. na subspecijalizaciju u Zagreb dr. Ines Lukež-Perković. U 2002. primano na specijalizaciju iz otorinolaringologije dr. Teutu Alerić-Primorac.

Osobito smo ponosni na realizirani projekt u sanaciji bolesti zuba i čeljusti djece i odraslih osobama s posebnim potrebama (operacije u općoj anesteziji). Na poticaj Udruge za zaštitu i promicanje prava bolesnika iz Pule, naš se Odjel odazvao pozivu i u suradnji s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje, ravnateljem bolnice prim. dr. Jerinom i šefom Anesteziologije prim. dr. Mitrom prešao u realizaciju projekta. Nabavljen je mobilni stomatološki aparat iz Amerike, kupljen stomatološki instrumentarij i u suradnji sa stomatolozi- ma, prvenstveno dr. Marjanom i Tonijem Družetom, dr. Vesnom Cvetković, dr. Ingrid Cukerić-Kostrenčić i dr. Ivom Povržanovićem, krenulo se u liječenje bolesti zuba u općoj anesteziji. Udruga za zaštitu i promicanje prava bolesnika Pula dodijelila je 2005. povelju Prvi među liječnicima, dr. Donkiću. Kako bi dr. Zupičić mogao pokrivati i otorinolaringološko područje zatražena je i odobrena je dodatna specijalizacija iz otorinolaringologije. Otorinolaringološka struka i njen razvoj traži stalnu potrebu za dodatna usavršavanja. Značaj-

Odjelna ambulanta

ne je rezultate postigao dr. Boris Grdinić iz područja endoskopske sinusne kirurgije: odlazi na kongrese i simpozije u Istanbul, Beč i Helsinki, a iz onkokirurgije usavršavao se u New Yorku. Dr. Lukež posvetila se audiologiji, pored subspecializacije koja je u toku, dodatno se usavršavala u Salzburgu i Danskoj. Iz područja kirurgije štitnjače odlaze na usavršavanje na Kliniku za tumore u Zagrebu dr. Rudelić i dr. Zupičić. Liječnici Odjela sudjelovali su s referatima na ORL kongresima u Rijeci, Splitu, Plitvicama i Poreču. Sudjeluju na svim stručnim i znanstvenim sastancima u našoj zemlji, a prisutni su i na inozemnim kongresima. Tako dr. Donkić sudjeluje na svjetskom ORL kongresu 2005. u Rimu, a iste su godine dr. Vojnić i dr. Alerić na ORL simpoziju u Mestrama i Veneciji. U Ferraru odlazi dr. Zupičić na simpozij iz

rekonstruktivne kirurgije. Uspostavljena je dobra suradnja s ORL klinikom u Rijeci i Odjelom za maksilofacijalnu kirurgiju u Osijeku. S otolozima iz Rijeke zajednički ugrađujemo govorne proteze kod laringektomiranih bolesnika, a dr. Zupičić s maksilofacijalnim kirurzima u Osijeku izvodi prvi u Hrvatskoj nove rekonstruktivne zahvate na području glave i vrata. U društvenom dijelu dr. Donkić je prvi predsjednik Istarske podružnice Hrvatske liječničke komore nakon njezine obnove 1992. i vodi je 10 godina, a dr. Grdinić obnavlja Udruhu laringektomiranih bolesnika u Puli pri Ligi za borbu protiv raka.

Napretku Odjela i njegovom ugledu među bolesnicima pored liječnika doprinijele su njegove medicinske sestre, sestre instrumentarke, administrator i pomoćno osoblje.

Preseljenje
ORL odjela
2003. godine.
Rukovoditelj
djelatnosti mr.
dr. Ivica Donkić
Pavičić, istarski
župan Ivan
Jakovčić, ravnatelj
bolnice prim.
dr. Lems Jerin,
ministar zdravlja
mr. dr. Andro
Vlahušić i njegov
pomoćnik Dušan
Mandac dipl. oec.,
prilikom obilaska
novih prostora.

